

《托拉奧爾》· 帕拉沙 TOLDOS · 瑪瑪爾 1

אלה תולדות יצחק וגו'

「這是以撒（יצחק）的後代」

亞伯拉罕（אברהם）將 ה' 的顯現由上而下引入，而以撒則以敬畏與自我消融（ביטול, bittul），將受造的世界由下而上提升至 ה' 面前；由下而上的提升沒有界限，但只有當它由上而下引下的光所「生」時，才會發生。

為尊崇 ... 而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/toldos/1/

核心要旨

亞伯拉罕（אברהם）將 ה' 的顯現由上而下引入，而以撒則以敬畏與自我消融（ביטול，bittul），將受造的世界由下而上提升至 ה' 面前；由下而上的提升沒有界限，但只有當它由上而下引下的光所「生」時，才會發生。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文中的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

這篇 maamar 將「他的左手在我頭下，他的右手環抱我」這節經文解讀為以撒與亞伯拉罕：以撒代表由下而上的提升，亞伯拉罕代表由上而下的引入。「你要愛」這項命令說明了為何兩者都不可或缺：思量 ה'י (Havayah) 是一，會使靈魂渴望向上（奔騰，רצוא，ratzo）；但 ה' 要在下界建立居所（דירה בתחתונים，dirah betachtonim），所以愛必須回返向下（回返，שוב，shov）。亞伯拉罕以款待旅客，使他們認識 ה'；以撒的井則揭開隱藏的水，帶來持續不息的水流，非利士人無法使它停歇；「名字」一詞的全寫帶有字母 ו (vav)，正暗示了這一點。由上而下的引入有所限度，而由下而上的提升沒有盡頭，這正是以撒歡笑的根源：使「有」轉為「無」。亞伯拉罕喜愛這種與自己相反的特質——以撒的敬畏——但他無法將它引入下界，因為受造界承受不了如此的自我消融；兼具兩者的雅各（יעקב）則能做到，而在未來，這種特質將向所有人顯露。最後，「以撒，亞伯拉罕之子；亞伯拉罕生以撒」中重複的名字教導我們，由下而上的提升是由上而下引入的光所生，這可用受孕的譬喻來說明。

綱要

1 左與右：兩個方向

¶1

以撒代表由下而上，亞伯拉罕代表由上而下；愛的命令表明，向上的渴望（רצוא）必須回返向下（שוב），因為 ה' 要在下界建立居所。

2 款待與水井

¶12-3

亞伯拉罕將 ה' 的顯現引至他人；以撒揭開隱藏之物。以撒的井水流不息，而由下而上的提升——使有轉為無——沒有界限，並帶來歡笑與喜悅。

3 以撒的敬畏

¶14-7

亞伯拉罕喜愛與自己相反的特質，即以撒的敬畏與自我消融，卻無法將它引入下界；它只曾在捆綁以撒之時，於世界之上顯現。雅各能將它引入下界，而在未來，它將在下界顯露。

4 以撒由亞伯拉罕而生

¶18-10

透過受孕的譬喻可知，由下而上的提升有賴於由上而下的光，並由這光加以提煉；亞伯拉罕則代表智慧（חכמה，Chochmah）。

由下而上／由上而下 מַמְטָה לַמַּעֲלָה / מַלְמַעֲלָה לַמַּטָּה

事奉 ה'的兩個方向：受造物向 ה'提升，以及 ה'的顯現引入世界。

奔騰與回返 רצוא ושוב

「奔騰與回返」：靈魂渴望向上提升並融入 ה'，以及回返下界事奉祂。

以撒的敬畏 פחד יצחק

以撒的敬畏與自我消融特質，強烈到受造界現今無法承受；它將在未來顯露。

使有消融為無 ביטול היש לאין

這與創造的方向相反：人使世界與自我在 ה'面前復歸於無，這正是以撒歡笑的根源。

下界中的居所 דירה בתחתונים

ה'創造世界的目的；因此，向上的渴望必須回返向下。

提升陰性之水 העלאת מייך נוקבין

由下而起、向 ה'提升的激發；在此，這種激發本身由上而下的光所喚起。

左與右：兩個方向

1 אלה תולדות יצחק¹ וגוי'. כתיב שמאלו תחת לראשי² וימינו תחבקני. שמאלו הוא בחי' יצחק ממטה למעלה.

「這是以撒（יצחק）的後代」等等。經上寫道：「他的左手在我頭下，他的右手擁抱我。」「他的左手」是以撒的層面，[即]由下而上。

這篇 maamar 以本週妥拉部分的開篇經文起首，隨即將它與《雅歌》中關於左手和右手的經文並置。左手與以撒相聯；他的事奉方式是「由下而上」：受造者向上升至 ה'。

וימינו כו' הוא בחי' אברהם מלמעלה למטה.³ והנה מדת אברהם הוא הכנסת אורחים כו' ויצחק היה חופר בארות⁴ כו'.

「他的右手」等等，是亞伯拉罕（אברהם）的層面，由上而下。亞伯拉罕的屬性是接待客旅等等，而以撒則挖井等等。

右手與亞伯拉罕相聯；他的事奉方式是「由上而下」：將 ה'性帶入世界。妥拉記載他們的兩種作為——亞伯拉罕接待客旅，以及以撒挖井——將會被說明為表達這兩個方向。

ולחבין זה הנה כתיב ואהבת. אשר לכאורה לא שייך בזה לשון צווי לאהוב⁵ כו'. אך הוא⁶ שבתחלה כתיב⁷ הוי' אחד^{8,9} כו'.

要理解這一點，經上寫道：「你要愛。」表面看來，命令去愛的說法似乎不適用於此等等。然而，[解釋]是，首先經上寫道：「ה'是獨一的」等等。

「你要愛」這句經文採用命令的語氣；然而，愛是一種感受，因此很難看出人如何能受命去感受愛。答案從緊接在它前面的經文開始，即宣告 ה'是獨一的。

ובהתבוננות ענין אחד איך שאין ערוך אליו כלל כו'¹⁰ הוי' אלקינו ואלקי אבותינו¹¹ (שהוא בחי' צמצום) פי' שיתהווה בחי' אבותינו חו"ב [חכמה ובינה] כו'

藉著省察「一」的含義——祂與任何事物全然不可相比等等——[人便明白]「ה'、我們的 אלקים和我們列祖的 אלקים」（這是收縮（צמצום，tzimtzum）的層面）。這是指「我們列祖」的層面，即智慧（חכמה，Chochmah）與理解（בינה，Binah）等等，應當由此產生。

當人省察「一」的含義，明白 ה'超越一切，與任何事物都不可相比時，也就明白了阿米達首段祝福中的「我們的 אלקים和我們列祖的 אלקים」這句話。「我們的 אלקים」（אלקינו，Elokeinu）代表收縮，即 ה'的自我隱藏；「我們列祖」代表智慧與理解這兩種最初的心智力量，它們只有在那次收縮之後才能產生。

אנת חכים כו' אשר אין ערוך כלל¹² לגבי מהותו ית' אנת הוא חד¹³ כו' לכן צריך קודם בחי' אלקינו שהוא בחי' צמצום

「祢是智慧的」等等，與祂蒙祝福的本質全然不可相比，[因為]「祢是獨一的」等等。因此，必須先有「我們的 אלקים」這一層面，也就是收縮的層面，

所引的話出自以利亞在《Tikkunei Zohar》中的祈禱：「祢是智慧的，卻不是以可知的智慧；祢是獨一的，卻不是數目上的一。」即使神聖的智慧也與 ה' 的本質全然不可相比，因此在智慧得以存在之前，必須先有收縮，也就是「我們的 אלקים」這一層面。

ואח"כ ואלקי בחי' וא"ו המשכה שיתהווה בחי' אבותינו ובהתבונן כ"ז [כל זה] בוודאי כל איש ישראל יהיה חפצו ורצונו תמיד ליכלל בה' אחד ולא שירד למטה במקום חשך.

然後才是「以及……的 אלקים」（ואלקי），即字母 ו (vav) 的層面；它代表一種引下，使「我們列祖」的層面得以產生。人若省察這一切，每個猶太人必定會時時渴望融入獨一的 ה'，而不願下降到下方黑暗之處。

收縮之後才有字母 vav，也就是「以及……的 אלקים」中的「以及」（ו）；vav 寫作一條直直向下的線，因此象徵引下，使「我們列祖」——智慧與理解——得以產生。猶太人若領會下方的一切都只是獨一者經收縮而顯出的光芒，自然會渴望重新融入祂，而不願留在這個下界的黑暗之中。

אמנם זהו בחי' רצוא אבל צ"ל אח"כ בחי' שוב¹⁴ כדכתיב כיתרון האור מן החשך¹⁵ ורצונו ית' להיות לו דווקא דירה בתחתונים ולכן הצווי ואהבת הוא הפי' בהיפוך מלמעלה למטה.^{16, 17}

然而，這是趨向（רצוא，ratzo；奔向 ה'）的層面；之後還必須有返回（שוב，shov；返回）的層面，正如經上所寫：「光從黑暗中顯出所帶來的優勢。」祂蒙祝福的意願，是特別要在下界中的居所（דירה בתחתונים，dirah betachtonim）。因此，命令「你要愛」的意思恰恰相反：由上而下。

那種渴望向上提升、融入 ה' 的心意，稱為 ratzo，即「奔向」；之後必須有 shov，即「返回」，回到下方的生活與事奉，因為 ה' 所要的，正是在最低的諸界中有一個居所；光由黑暗中顯出，具有額外的優點。因此，命令「你要愛」並非指向上升，而是恰恰相反：將源自 ה' 的愛由上引下，帶入世界。這也回答了為何愛可以成為命令。

第 2 節 · 12-3

款待與水井

2 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **שיהא שם שמים**¹⁸ **מתאהב ע"י. פי' להמשיך גילוי אור אלקותו**

מלמעלה למטה. וזהו מעשה אברהם¹⁹ **הכנסת אורחים שנתן לערביים לאכול**

正如我們的賢者 ז"ל 所說：「使天之名因你而受人愛戴。」這是指：將祂**אלקות**之光的顯現由上而下引下來。這就是亞伯拉罕（**אברהם**）的作為——接待客旅：他給阿拉伯人食物吃，

賢者教導，人應藉著自己的行為使 **ה'** 受人愛戴；這被理解為把**אלקות**引下來。亞伯拉罕藉著接待客旅實踐了這一點：他供食給途經並來到他帳幕的阿拉伯人。

ואח"כ אמר להם דעו למי מברכים²⁰ כו' בכדי להיות גילוי אלקות למטה שגם הערביים יכירו גדולתו

כו' כ"ז [כל זה] הוא בחי' אברהם המשכה מלמעלה למטה.²¹

隨後他對他們說：「要知道你們是在祝福誰。」等等，這是為了使**אלקות**在下界顯現，讓連阿拉伯人也認識祂的偉大，等等。這一切都屬於亞伯拉罕的層面：由上而下引下來。

他們吃完並想祝福亞伯拉罕之後，亞伯拉罕告訴他們，要知道自己真正是在祝福哪一位——那位供應一切的 **ה'**。這樣一來，連遠離 **ה'** 的人也開始認識祂；這正是亞伯拉罕所代表的由上而下、從上流向下的流注。

ויצחק ה' [היה] חופר בארות שהוא בחי' גילוי ממטה למעלה²² מהעלם לגילוי כמשל הבור אשר המים

שם בהעלם וע"י החפירה נגלו המים כו'.

以撒（**יצחק**）則挖掘水井，這屬於由下而上的顯露，從隱藏到顯明；正如水井的比喻：水原本隱藏在那裡，藉著挖掘，水便顯露出來，等等。

以撒的水井展現了相反的方向。水早已存在，只是隱藏在地下；挖掘除去了覆蓋水的部分。同樣，以撒的事奉揭開下界中原已隱藏的**אלקות**，使它升起而顯露。

3 והנה הגם שאברהם היה ג"כ חופר בארות אבל כתיב ויסתמום פלשתים כו' ויצחק חפר אותן וקרא להם

שמות כשמת אשר קרא להן אביו²³ הראשון מלא והשני חסר לפי

現在，雖然亞伯拉罕（**אברהם**，Avraham）也挖過井，但經上寫道：「非利士人把它們塞住了」等等；以撒（**יצחק**，Yitzchak）又把井挖開，「並給它們起名，照他父親所起的名字。」第一個「名字」寫作完整拼法，第二個則寫作缺字拼法，因為

亞伯拉罕先挖了井，但非利士人把井塞住了；以撒重新挖開井，並給它們起了父親曾給它們起的名字。經文中，第一個「名字」以字母 **ו** (vav) 寫全，第二個則沒有這個字母；本篇現在要解釋其中的原因。

שע"י חפירה דיצחק לא נפסק עוד נביעתם²⁴ ונמשכים ונובעים הששה מדות שהן בחי' וי"ו ע"כ הוא שמות מלא בוי"ו.²⁵

藉著以撒挖井，井水的湧流不再中斷；六個情感屬性（מדות，middos），也就是 ו (vav) 所代表的層面，便被引出而湧流。因此，「名字」寫作全形，帶有 ו (vav)。

字母 ו (vav) 代表六個情感屬性（מדות），因為它的數值是六。以撒挖井之後，井水的流動不再中斷，因此情感持續湧流；所以他的「名字」寫作全形，帶有 ו (vav)。

אבל שמת דאברהם חסר וי"ו לפי שסתמום פלשתים ויש לחיצונים יניקה מהם.²⁶ לכן ע"י חפירה דיצחק הוא שמות בוי"ו (ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] ע"פ ששת ימים תאכל מצות^{27,28} כו' מלא וי"ו) ולע"ל [ולעתיד לבוא] כתיב

但是，亞伯拉罕的「名字」（שמת）缺少 ו (vav)，因為非利士人把井塞住了，外在勢力便能從中汲取滋養。因此，藉著以撒挖井，「名字」寫作含有 ו (vav) 的完整拼法（שמות）。（關於此類情形，並請參閱經文「六日你們要吃無酵餅（מצות，matzos）」等等；其中「無酵餅」寫作帶有 ו (vav) 的全形。）至於未來的時代，經上寫道：

亞伯拉罕的井可能被塞住，這表示反對神聖的一方能從中汲取滋養，所以他的「名字」缺少 ו (vav)。此處也指向另一篇 maamar，其中討論「無酵餅」一詞為何寫作含有 ו (vav) 的完整拼法；接著，本文轉而談到未來。

כי אתה אבינו²⁹ שעיקר הצחוק והשמחה יהיה מבחי' יצחק שהוא ממטה למעלה אשר בחי' זו אין קץ ותכלית כו'

「因為你是我們的父」：也就是說，笑聲與喜樂的本質將來自以撒的層面；這是由下而上的層面，而此層面沒有盡頭或限度等等。

在《以賽亞書》中，百姓對 ה' 說：「因為你是我們的父，亞伯拉罕不認識我們」；《革馬拉》（Shabbos 89b）將「因為你是我們的父」解作在未來的時代對以撒所說。屆時，最大的喜樂與笑聲將來自以撒的方式，也就是由下而上的上升；這種上升沒有盡頭或限度。

משא"כ (אברהם) בבחי' ממעלה למטה יש לה גבול המשכה למטה ולכן באברהם כתיב ב"פ [ב' פעמים] אברהם אברהם³⁰ הא' הוא המשכה שיתהווה בחי' חו"ב [חכמה ובינה] דאצי' ואלקי אבותינו כנ"ל.

相較之下，亞伯拉罕由上而下的層面，其向下引出的程度有所限度。因此，經上兩次寫到亞伯拉罕：「亞伯拉罕，亞伯拉罕」：第一次，是引出流溢界（אצילות，Atzilus）的智慧（חכמה，Chochmah）與理解（בינה，Binah），使它們得以形成；這就是上文所說的「以及我們列祖的 אלקים」；

由上而下的引出總有其限度，因為它必須符合承受者的容量。以撒被捆綁時，亞伯拉罕被兩次呼喚；這暗示了下降的兩個階段：第一個階段使流溢界的智慧與理解得以形成，也就是上文所解釋的「我們列祖的 אלקים」。

והמשכה ב' בבי"ע. משא"כ יצחק בחי' מלמטה למעלה בחי' אין קץ ותכלית והכל ירוממוך סלה.

第二次引出則進入創造界（בריאה，Beriah）、形成界（יצירה，Yetzirah）與行動界（עשיה，Asiyah）。相較之下，以撒是由下而上的層面，是沒有盡頭或限度的層面：「萬物都要尊崇你，塞拉。」

第二個階段延展至三個較低的世界：創造界、形成界與行動界。相較之下，以撒的上升沒有盡頭，正如祈禱文所說：「萬物都要尊崇你，塞拉。」

ומזה נתהווה עיקר הצחוק כי גמירי משמיא מיהב יהבי³¹ משקל לא שקלי כו' מיהב הוא בחי' השתלשלות מאין ליש כו'.

由此便產生笑聲的本質，因為我們有傳承說：「從天上，他們只給予，不取回」等等。「給予」是世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）這一層面，也就是從無到有等等。

以撒這個名字的意思是「他將歡笑」。《革馬拉》說，天上只給予，不取回：ה'的施予就是世界層層下延的鏈條，使某物從無而有。

אבל עבודת האדם הוא ההיפוך והוא להיות בטול היש לאין והוא בחי' יצחק צחוק ותענוג³² גדול כו':

但是，人的神聖事奉恰好相反：就是使有歸於無。這正是以撒的層面：笑聲與極大的喜悅等等。

人的使命恰好相反：使世界與自我這個「有」歸回「無」，也就是在 ה' 面前達到自我消融（ביטול，bittul）。這種逆轉正是以撒的笑聲與極大喜悅的源頭。

第 3 節 · 14-7

以撒的敬畏

4 והנה כתיב באברהם קח נא את בנך³³ כו' אשר אהבת את יצחק כו'. כי ידוע הטבע לאהוב ההיפוך³⁴

現在，經上論到亞伯拉罕（אברהם）記載：「請你帶上你的兒子」，等等；又說：「你所愛的以撒（יצחק）」，等等。因為眾所周知，人自然會愛與自己相反的一方，

網縛以撒的經文稱以撒為「你所愛的」兒子。本篇 maamar 以一項自然法則來解釋這份愛：人會愛與自己相反的一方。

כדכתיב מים קרים על נפש עיפה.³⁵ וכמו"כ [וכמו כן] להיפוך מי שקר לו מאד רוצה למים חמים.

正如經上所說：「冷水之於疲憊的心靈。」同樣，反過來說，覺得非常冷的人想要熱水。

箴言中的這句話表明，疲憊、燥熱的人渴望冷水；同樣，覺得非常冷的人想要熱水。相反者彼此吸引。

5 ולכן אברהם שמדתו המשכה מלמעלה למטה אוהב ג"כ ההיפוך בחי' יצחק מלמטה למעלה. היינו

שבחי' יצחק הוא פחד יצחק³⁶ שהוא בחי' יראה ובטול

因此，亞伯拉罕（אברהם）的特質是由上而下地引下，他也喜愛與之相反、由下而上的以撒（יצחק）層面。也就是說，以撒的層面就是「以撒的敬畏」；這是敬畏與自我消融（ביטול, bittul）的層面。

亞伯拉罕以引下為其全部特質，卻喜愛以撒與之相反的上升方式。以撒的特質稱為「以撒的敬畏」：在 ה' 面前懷有敬畏並自我消融。

ולכן זה א"א שימשיך אברהם למטה בחי' פחד יצחק הנ"ל שבחינת בטול כזה א"א לנבראים לקבל

因此，亞伯拉罕不可能把上述「以撒的敬畏」這一層面引下到下界，因為受造者不可能接受如此層面的自我消融。

這就是為什麼亞伯拉罕無法把以撒的層面引下到世界：受造者無法承受如此徹底的自我消融；他們便無法再作為彼此分立的存在者而存在。

כי גם למעלה אמרו הושיט הקב"ה אצבעו³⁷ הקטנה ביניהם ושרפן ע"י גילוי רב ומכ"ש [ומכל שכן] למטה בנבראים.

因為即使在上界，[賢者]也說：「קב"ה (Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」) 在他們中間伸出祂的小指，將他們燒盡。」這是由於顯現極其強烈；何況在下界、在受造者之中呢。

《Gemara》(גמרא) 記載，ה' 曾在一群天使中伸出祂的小指，將他們燒盡；顯現太過強烈，他們無法承受。連天使都無法承受，何況下界的受造者呢。

6 ולכן כתיב ויעקוד אותו על המזבח³⁸ ממעל לעצים למעלה מבחינת עה"ח [עץ החיים] ועה"ד [ועץ הדעת] שם ויכל להתגלות בחי' פחד יצחק³⁹ הנ"ל.

因此經文寫道：「他把他綁在祭壇上，放在木材（עצים, etzim）之上」：高於生命樹與知識樹的層面／範疇（בחינה, bechinah）。唯有在那裡，前述以撒（יצחק）的敬畏才能顯現。

捆綁以撒之時，他被放在「木材」之上；而「木材」一詞 עצים 也有「樹木」之意。因此，他位於生命樹與知識樹之上，處於超越諸世界的層面；唯有在那裡，以撒的敬畏才能顯現。

אמנם ביעקב כתיב ופחד יצחק היה לי. כי יעקב היה בחור שבאבות^{40, 41, 42} בחי' התכללות מברית מן הקצה^{43, 44} כו'.

然而，關於雅各（יעקב），經文寫道：「以撒的敬畏與我同在。」因為雅各是列祖中最卓越者，代表包攝的層面，正如「從一端延伸[至另一端]的橫木」等等。

然而，雅各說：「以撒的敬畏與我同在。」雅各之所以是列祖中最卓越者，是因為他包攝亞伯拉罕與以撒兩者，正如會幕中的中央橫木，從一端延伸至另一端。

ולכן אמר אלקי אבי אברהם ופחד יצחק היה לי שהי' [שהיה] לו שני הבחינות בחי' אברהם כנ"ל. וגם פחד יצחק היה יכול להמשיך למטה ג"כ.

因此他說：「我父親亞伯拉罕（אברהם）的 אלקי，以及以撒的敬畏與我同在」：因為他兼有兩種層面，即如[上文所述]的亞伯拉罕層面；而且他也能把以撒的敬畏引降至下方。

雅各將兩者結合，因此甚至能把以撒的敬畏引降到下方；單憑亞伯拉罕則做不到。

7 והנה לע"ל [לעתיד לבוא] כתיב כי אתה אבינו⁴⁵ פי' כי עתה א"א שבחי' פחד יצחק יהי' [יהיה] בבחי' אבינו שהיא המשכה למטה וכנ"ל.

關於未來的時代，經上寫道：「因為祢（אתה）是我們的父親。」其意是：「因為現在（עתה），」以撒（יצחק，Yitzchak）的敬畏這一層面不可能處於「我們的父親」這一層面；後者是向下流降，[如上所述]。

這篇論述把「祢（אתה，atah）是我們的父親」讀作彷彿寫著「因為現在（עתה，atah）」：如今，以撒的敬畏不能成為「我們的父親」，也就是流降到我們這裡的層面，因為受造界承受不了它，如上文所解釋。

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] כשיהיה בלע המות לנצח⁴⁶ ואת רוח הטומאה אעביר⁴⁷ כו' אז יתגלה בחי' פחד יצחק למטה שיהי' [שיהיה] הוא בחי' אבינו

然而，在未來的時代，當「祂永遠吞滅死亡」，並且「我必除去污穢之靈」等等，那時，以撒的敬畏這一層面將在下界顯露，使它成為「我們的父親」這一層面，

在未來的時代，死亡被吞滅、污穢之靈被除去時，障礙將消失，以撒的敬畏層面將在下界顯露，並成為「我們的父親」。

כדכתיב לבא בנקרת הצורים⁴⁸ ובסעיפי הסלעים מפני פחד ה' שיתגלה בחי' פחד ובטול למטה וראו כל בשר.⁴⁹

正如經上所寫：「躲進巖石的洞穴、峭壁的裂縫，因畏懼 ה' (Havayah)」；這是說，敬畏與自我消融（ביטול，bittul）這一層面將在下界顯露，「一切血肉之軀都要看見。」

以賽亞預言，在 ה'興起之日，人們會因畏懼 ה'而逃入巖石的洞穴。這篇論述將那裡的「恐懼」解讀為以撒的敬畏與自我消融；屆時，這一層面將在此世明白顯露，使「一切血肉之軀都要看見。」

以撒由亞伯拉罕而生

8 וזהו אלה תולדות יצחק בן אברהם. אברהם הוליד את יצחק.⁵⁰ ב"פ [ב' פעמים] אברהם וב"פ [וב' פעמים]

יצחק. כנודע ממשל גשמי שהזכר יוכל להזריע בלא נקבה משא"כ הנוקבא כו'.

這就是「這些是以撒（יצחק）、亞伯拉罕（אברהם）之子的後代；亞伯拉罕生了以撒」的意思：亞伯拉罕出現兩次，以撒也出現兩次。正如從一個物質譬喻中所知，男性可以不藉助女性而播種；女性則不能如此，等等。

經文開頭兩次提到亞伯拉罕，也兩次提到以撒。本文以肉身生育作譬喻來解釋：男性可以在沒有女性的情況下排出種子，但女性不能獨自發起此事。

והגם שאמרו אשה מזרעת תחלה⁵¹ כו' היינו ג"כ ע"י התעוררות הזכר תוכל הנוקבא להזריע תחלה כו'.

雖然[眾賢者]說：「[若]女子先播種」，等等；這也就是說，女性也是藉著男性的激發，才能先播種，等等。

眾賢者說，女子先播種時，所生的是男孩；即便如此，這也只有藉著男子的激發才會發生。這個譬喻為本文要點作準備：由下而起（以撒）的上升，依賴由上而起的激發（亞伯拉罕）。

9 וגם אח"כ עיקר ההולדה מטפת הזכר שממנו הלובן והוא המברר הולד להיות הפסולת יוצא לחוץ.

ומהבירור נעשה הולד כו'.

之後也是，受孕主要來自男性的精滴；白色[物質]由此而來，而正是它淬煉胎兒，使廢物排出。胎兒便由這番淬煉而形成，等等。

延續這個比喻：孩子的形成主要來自男性的精滴，它是「白色」的來源，能淬煉並加以分辨，使廢物排出，胎兒於是形成。

כמו"כ [כמו כן] למעלה שיתהווה בחי' יצחק ממטלמ"ע [ממטה למעלה] שבאמת אין ערוך אליו כלל הוא בא

ע"י בן אברהם פי' ע"י ההארה הבאה מלמעלה למטה שיתהווה בכ"א [בכל אחד / בכל אחת] בחי' יצחק

העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] ממטה למעלה.

同樣，在上方，要使以撒（יצחק）這一層面從下而上形成——這在實際上與祂全然不可比——乃是藉著「亞伯拉罕（אברהם）之子」而實現；意思是，藉著從上而下來的光，使每個人裡面的以撒這一層面得以形成：也就是從下而上提升陰性之水（מ"ן，mayin nukvin）。

同樣在上方，以撒從下而上的提升與祂全然不可比，靠它本身絕不可能達到祂。這是藉著「亞伯拉罕之子」而實現的，也就是藉著從上方引下的光，在每個人裡面喚起稱為提升陰性之水（מ"ן）的上升。

10 וזהו תולדות יצחק הוא בן אברהם כו'. ואח"כ אברהם הוליד את יצחק.⁵² פי' שיהי' [שיהיה] בחי' יצחק

בבחי' הולדה

這就是「以撒的世代」是「亞伯拉罕之子」[的意思]，等等。其後又說：「亞伯拉罕生了以撒」；意思是，以撒這一層面應處於出生的層次，

因此，經文稱以撒為「亞伯拉罕之子」，接著又重複說「亞伯拉罕生了以撒」：以撒的提升必須是「出生」的，也就是被帶入實際存在。

כי באמת אין ערוך נברא לבורא ושיהי' [ושיהיה] ההעלאה בחי' בטול לאלקות בתכלית א"א כ"א ע"י

אברהם שהוא בחי' אב"ר מ"ה [שם מ"ה] בחכמה אתברירו

因為事實上，受造物與造物主之間毫無可比；要使提升達到對^ה徹底自我消融（ביטול，bittul）的層次，唯有藉著亞伯拉罕（אברהם אב"ר מ"ה，ever Mah）——「藉著智慧（חכמה，Chochmah），它們得以淨化」——

受造物與其造物主毫無可比，因此，對^ה的徹底自我消融唯有藉著亞伯拉罕才可能。他名字中的字母組成 אבר מה，即「Mah 之肢體」；Mah（מ"ההוי'）（Havayah）的數值。這個名與智慧相連，而萬物也藉著智慧得以淨化。

שהוא המברר להוליד בחי' יצחק להיות נתפס בחי' גילוי אלקות והפסולת יוצא לחוץ ע"י טפת זכר

שממנו יוצא לובן העליון כנ"ל בחי' אברהם כו' וד"ל [ודי למבין]:

這就是淨化者，藉此生出以撒這一層面，使人得以把握^ה顯現的層面；而廢物則藉著男性之滴排出，其中有上方的白色流出，如[上文所述]，這就是亞伯拉罕的層面，等等。明白的人自可領會。

亞伯拉罕的智慧加以淨化，並使以撒的提升得以出生，讓人可以把握^ה的顯現，同時排出廢物；這正如男性之滴的譬喻。本篇 maamar 最後指出，明白的人自可領會此事。

在事奉中的實踐

思量^ה的一體性，應激發人渴望提升至祂那裡；但猶太人隨後必須回返，將^ה的顯現帶入世界，正如亞伯拉罕以慈愛所行的那樣；而他自己的工作，則是使自身與世界的「有」轉為在^ה面前的「無」，由此產生真正的喜悅。

討論問題

1. 為何向上提升的奔騰（ratzo）必須由回返（shov）接續？這如何回答愛怎能成為一項命令的問題？
2. 亞伯拉罕的款待與以撒的水井，各自教導我們^ה的顯現如何彰顯？
3. 為何由上而下的引入有所限度，而由下而上的提升卻沒有界限？
4. 為何雅各能將以撒的敬畏引入下界，而亞伯拉罕不能？
5. 由下而上的提升在何種意義上是由亞伯拉罕所「生」？

註記

第 1 段

1 אלה תולדות יצחק

注釋說，米特勒雷貝（אדמו"ר האמצעי）對這篇 maamar 的抄本刊載於該處，並將 maamar 的日期定為 5569 年（1808–09）。這是同一篇講論的另一份記錄。

KEHOT 註記

הנחת כ"ק אדמו"ר האמצעי בסה"מ תקס"ח ח"א ע' תקטז בהתחלה "שמאלו תחת לראשי". (והוא משנת תקס"ט). ובבוכ 1118 קנח, א מציין "שבת תנאים עם הרב משערונובל (חורף תקס"ט)". ראה לעיל בציונים לכ"ק אדמו"ר זי"ע. המאמר עם הגהות וקיצורים באוה"ת בראשית כרך ד תתד, ב. תתיג, א. תתיח, ב. קיצורים להנחת אדה"א בסה"מ תקס"ח ע' תקטז. ראה גם ד"ה אלה תולדות תרמ"א דשם מבאר עבודת א"א מלמעלמ"ט, ועבודת יצחק מלמטה למעלה. פלח הרמון בראשית עו, א. חלק מהמאמר מובא באוה"ת פ' ואתחנן כרך ו ע' ב'רסג עם הגהות. המאמר נזכר בלקו"ת שלח ג, ד. פינחס עח, א. ראה כז, ד. ר"ה סג, א. וזאת הברכה צו, ג.

2 שמאלו תחת לראשי

在《雅歌》中，愛人（按賢者的解讀，指猶太民族）談到她所愛的人：他的左手托在她頭下，右手擁抱她。阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）將左手解讀為以撒，右手解讀為亞伯拉罕。

Song of Songs 2:6 שיר השירים ב'ו:6

שְׁמָאלוֹ תַּחַת לְרָאשִׁי וְיְמִינוֹ תִּחְבְּקֵנִי:

Let his left hand be under my head, And his right hand embrace me.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שה"ש ב, ו.

3 יצחק ממטה למעלה . . אברהם מלמעלה למטה

《Torah Chaim》在本週妥拉部分的講論開篇，也以以撒由下而上、亞伯拉罕由上而下這一主題為中心，並作了更詳盡的闡述。

KEHOT 註記

ראה תו"ת ריש פרשתנו. אוה"ת כרך ד תתד, ב ואילך. ד"ה ואלה תולדות תרע"ח ע' עג. ד"ה אריב"ל חצר"ת פ"ז (סה"מ קונטרסים ח"ב). לקו"ש חט"ו ע' 194.

4 מדת אברהם הוא הכנסת אורחים כו' ויצחק היה חופר בארות

《Or HaTorah》在此補充了井的意象：透過挖掘，隱藏的水得以顯露；這與本篇 maamar 下文所用的意象相同。

KEHOT 註記

באוה"ת תתח, א: שהוא בחי' גילוי ממטה למעלה מהעלם לגילוי, כמשל הבור אשר המים שם בהעלם וע"י החפירה נגלו המים, ע"ש וכו"ה לקמן יז, ג. בפלח הרמון מבאר שעיקר עבודת אברהם אבינו וכוונתו בהמשכת והתגלות אלקות למטה הי' ע"י הכנסת אורחים, ועבודת יצחק בחפירת בארות שאף מן הסתם גם הוא הכניס אורחים, ע"ש.

5 לא שייך בזה לשון צווי לאהוב

《Or HaTorah》請讀者參看《Torah Ohr》和《Likkutei Torah》，並補充說，另一處所給的答案是：靈魂被稱為 ה' 的

兒女，因此自然有愛，如同兒子愛父親。

KEHOT 註記

באוה"ת תתיג, א מציין לעיין בתו"א פו, ג. ובאוה"ת ואתחנן כרך ו ע' א'רסג מוסיף גם ללקו"ת ד"ה שמע ישראל: "ובמ"א נח' שזהו ע"י כי חביבין הנשמות שנקראים בנים למקום, וא"כ יש אהבה טבעית כאהבת הבן אל האב".

6 אך הוא

《Devarim》版與我們所據文本相同，作「但事實是」；《Toldos》版則作「但事情是」(אך הענין הוא)。

KEHOT 註記

כ"ה גם באוה"ת דברים כרך ו ע' ב'רסג שנדפס מגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר הצ"צ, אבל באוה"ת תולדות תתיג, א ובהגהות הרה"ח ר' אשר: אך הענין הוא.

7 שבתחלה כתיב ה' אחד

《Or HaTorah》建議本文應作「首先經上寫道：ה'我們的 ה'，並追問為何 ה' 出現兩次，以及「我們的 אלקים」是什麼意思。

KEHOT 註記

באוה"ת ואתחנן שם: "נ' שצ"ל שבתחילה כתיב ה' אלקינו ה' אחד, וצ"ל מה ענין כפל שמות הוי' וענין אלקינו)".

8 ואהבת . . הוי' אחד

盡心、盡性、盡力愛 ה' 的誡命；這篇 מאמר 探問，愛怎麼能成為一項命令。

Deuteronomy 6:5 דברים ו'ה:5

וְאָהַבְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדְךָ:

And thou shalt love the L-RD thy G-d with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy might.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים ו, ה. ד.

9 הוי' אחד

示瑪 (שמע, Shema) 宣告 הוי' (Havayah) 為一；默想這一合一，正是引生愛的途徑。

Deuteronomy 6:4 דברים ו'ד:4

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד:

HEAR, O ISRAEL: THE L-RD OUR GOD, THE L-RD IS ONE.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

10 ובהתבוננות ענין אחד איך שאין ערוך אליו כלל כו'

《Or HaTorah》將「一」注解為「祇是獨一的，卻不是數目上的一」。

KEHOT 註記

באוה"ת ואתחנן שם "ר"ל פ' אחד ע"ד אנת הוא חד ולא בחושבן, וכן פ' בלקו"ת פ' ואתחנן בד"ה ענין ק"ש אחד ואהבת)".

11 הוי' אלקינו ואלקי אבותינו

《Or HaTorah》在此之前加上「在阿米達的列祖祝福中，我們說」，指出這句話出自祈禱文。

KEHOT 註記

בארה"ת ואתחנן שם מקדים לזה "והנה בברכת אבות בשמו"ע אומרים". בד"ה ואלה תולדות תשי"ח הקשה הרי אלקינו הוא אלקי כל ישראל, וא"כ הרי מצד סדר הדורות הול"ל תחלה אלקי אבותינו ואח"כ אלקינו. ומפרש אלקינו הו"ע הצמצום, דע"י הצמצום נמשך אח"כ ע"י הו"א"ו דאלקי יהיה בחי' אבותינו תהוות המוחין, ואומר על זה אלקינו אלקה שלנו, והיינו דזה שנעשה הצמצום בשביל המשכת החכמה הנה הגורם את הצמצום הם ישראל דבשביל ישראל נעשה כל ענין הצמצום וההמשכה, ע"ש בארוכה.

12 אין ערוך כלל

同一條注釋：「不可相比」是指「祢是獨一的，卻不是數目上的一」。

KEHOT 註記

בארה"ת ואתחנן שם נוסף: "ר"ל פי' אחד ע"ד אנת הוא חד ולא בחושבן, וכן פי' בלק"ת פי' ואתחנן בד"ה ענין ק"ש אחד ואהבת".

13 אנת חכים . . אנת הוא חד

以利亞 (אלהיה) 的禱文 (《Patach Eliyahu》(פתח אליהו)) 說，祢有智慧，卻不是以可知的智慧；祢是一，卻不是數目上的一。這表明，連智慧 (חכמה, Chochmah) 也無法與祢的本質相比。

Tikkunei Zohar, Patach Eliyahu · 17a:9–11ז"י

א:ט"ז-א

פתח אליהו ואמר רבון עלמין דאנת הוא חד ולא בחשבון. אנת הוא עלאה על כל עלאין סתימא על כל סתימין. לית מחשבה תפיסא בך כלל. אנת הוא דאפיקת עשר תקונין. וקרינן לון עשר ספירן. לאנהגא בהון עלמין סתימין דלא אתגליין. ועלמין דאתגליין. ובהון אתכסיאת (ג"א אתכסיאת) מבני נשא.

Constantinople, 1740 (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

ת"ז בהקדמה (פתח אליהו).

14 בחי' רצוא אבל צ"ל אח"כ בחי' שוב

戰車異象中的活物「奔往而返」(ratzo vashov, רצוא ושוב)；哈西迪思想 (חסידות, Chassidus) 以此詞描述靈魂向上渴慕，以及返回下界服務。

Ezekiel 1:14ז"י:א'ד

והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק:

And the living creatures ran and returned as the appearance of a flash of lightning.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

15 כיתרון האור מן החשך

《Koheles》(קהלת) (所羅門王, שלמה) 說，智慧勝過愚昧，如同光勝過黑暗。哈西迪思想將其解讀為「從黑暗中顯出的光之優勢」：返而向下、進入黑暗世界，會帶來更大的光，因此 所要的是 שוב。

Ecclesiastes 2:13ז"י:ג

וְרָאִיתִי אֲנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לְחִכְמָה מִן־הַסְּכָלוּת כִּיתְרוֹן הָאֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ:

Then I saw that wisdom excelleth folly, as far as light excelleth darkness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

קהלת ב, יג. וראה בארה"ת תולדות כרך ד תתז, ב שמביא הפסוק כי עין בעין.

16 Kehot 的註記指出，這些文字見於 Genesis 25:20。

בראשית כ"ה:20 Genesis 25:20

וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בָּקָחְתָּו אֶת־רֵבֶקָה בַּת־בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי מִפְּדַן אֶרֶם אֲחֻת לָבָן הָאֲרָמִי לֹו לְאִשָּׁה:

And Isaac was forty years old when he took Rebekah, the daughter of Bethuel the Aramean, of Paddan-aram, the sister of Laban the Aramean, to be his wife.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

17 本週妥拉段落的開篇經文是：「這是以撒 (יצחק) 的後代；以撒是亞伯拉罕 (אברהם) 的兒子；亞伯拉罕生了以撒。」這篇論述 (מאמר, maamar) 在結尾處解釋了經文中這些名字的重複。

בראשית כ"ה:19 Genesis 25:19

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אֲבִרְהָם אֲבִרְהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק:

And these are the generations of Isaac, Abraham's son: Abraham begot Isaac.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 2 段

18 שיהא שם שמים

《Gemara (גמרא)》教導人應如此行事，使天之名因他而蒙受愛戴；此處意指將 天降。

יומא פ"ו א:י"ב Yoma 86a:12

אבני אמר, כדתנא: "וְאֵבְרָהִם אֶת ה' אֱלֹהֵי", שְׁיֵהָא שְׁם שְׁמִים מִתְאַהֵב עַל יָדָּהּ. שְׁיֵהָא קוֹרָא וְשׁוֹנָה וּמִשְׁמַשׁ תְּלִמִּידֵי חֻכְמִים, וִיְהֵא מִשְׁאֹו וּמִתְנֹו בְּנִתָּה עִם הַבְּרִיּוֹת, מֵהַ הַבְּרִיּוֹת אֹמְרוֹת עָלָיו — אֲשֶׁרִי אָבִיו שְׁלֹמֹדוֹ תוֹרָה, אֲשֶׁרִי רַבֹּו שְׁלֹמֹדוֹ תוֹרָה. אוֹי לָהֶם לְבְּרִיּוֹת שְׁלֹא לְמֹדוֹ תוֹרָה, פְּלוּנִי שְׁלֹמֹדוֹ תוֹרָה — רָאוּ כִּמְהָ נְאִים דְּרַבִּי, כִּמְהָ מִתּוֹקְנִים מַעֲשָׂיו. עָלָיו הִקְטוֹב אֹמֵר: "וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתֶּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

יומא פו, א. ע"י לקמן פב, ב.

19 מעשה אברהם . . אמר להו דעו

《Gemara》講述亞伯拉罕 (אברהם) 的賓客用餐後，如何被引導去祝福供應食物的世界之。

סוטה י' Sotah 10a

KEHOT 註記

סוטה י', א. ב"ר פי' מ"ט. נתבאר בארוכה בד"ה ויטע אשל תשי"א ע' 13 ואילך.

20 אמר להם דעו למי מברכים

關於亞伯拉罕款待賓客的Midrash (מדרש), Kehot的註釋將其與《Gemara》一併引述。

בראשית רבה מ"ט:4 Bereshit Rabbah 49:4

... ר' עזריה בשם ר"י מתחלה צדק לבסוף משפט הא כיצד אברהם היה מקבל את העוברים ואת השבים משהיו אוכלים ושותים אמר להם ברכו

אמרו ליה מה נאמר א"ל אמרו ברוך אל עולם שאכלנו משלו אם מקבל עליו וברוך הוה אכיל ושתי ואזיל ואי לא הוה מקבל עליה וברוך הוה א"ל הב מה דעלך ואמר מה אית לך עלי הוה א"ל חד קסיט דחמר בעשרה פולרין וחד ליטרא דקופר ב"י פולרין וחד עיגול דריפתא ב"י פולרין מאן יהיב לך חמרא במדברא מאן יהיב לך קופר במדברא מאן יהיב לך עיגולא ...

“For I love him, so that he will command his children and his household after him, that they observe the way of the L-rd, to perform righteousness and justice, so that the L-rd will bring upon Abraham what He spoke concerning him” (Genesis 18:19). “For I love him, so that he will command [his children...to perform righteousness and justice]” – Rabbi Yudan in the name of Rabbi Alexandri: This refers to providing the first meal to mourners after a burial. The Rabbis say: It refers to visiting the ill. Rabbi ...

Wikisource Bereshit Rabbah (CC-BY-SA) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

21 בחי' אברהם המושכה מלמעלה למטה

一篇談亞伯拉罕由上而下引下流注之事奉的講論。

KEHOT 註記

ראה לקו"י ש חט"ו ע' 119.

22 ויצחק . . ממטה למעלה

平行闡述以撒由下而上之事奉的討論。

KEHOT 註記

ראה יהל אור ע' קיא.

第 3 段

23 ויסתמום פלשתים . . שמות כשמת אשר קרא להן אביו

以撒 (יצחק) 重新挖開亞伯拉罕 (אברהם) 時代所挖、後來被非利士人堵塞的井，並以他父親所取的名字為井命名；「名字」一詞的拼法，正承載了此處的教訓。

בראשית כ"ו:18

וַיִּשָּׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת־בְּאֵרֵת הַמַּיִם, אֲשֶׁר חָפְרוּ בְיָמֵי אֲבִרָהָם אָבִיו וַיִּסְתָּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אֲבִרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שְׁמוֹת כְּשִׁמְתֵּי אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן אָבִיו:

And Isaac digged again the wells of water, which they had digged in the days of Abraham his father; for the Philistines had stopped them after the death of Abraham; and he called their names after the names by which his father had called them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כו, יח.

24 לא נפסק עוד נביעתם

註釋說，「它們的湧流」是指亞伯拉罕慈愛之水的流動；《Torah Chaim》明確如此說明。

KEHOT 註記

והכוונה ב "נביעתם" היא — לנביעת מי החסדים דאברהם כמפורש בתנ"ך פ"ז — לקו"י ש חט"ו ע' 120 הערה 21. בלקו"י ואתחנן ה, א מציין לכאן.

25 לפי שעי" . . מלא בוי"ו

手稿異文：手稿 260 缺少從「因為藉著」至「帶有 ו (vav) 的全形」的文字。

KEHOT 註記

בכת"י 260 ליתא.

26 ויש לחיצונים יניקה מהם

同一段也解釋了外在勢力為何能從亞伯拉罕的井中汲取滋養：外殼的輕浮是神聖之愛的相對對應面，因此亞伯拉罕去世後，它便能從這份愛中取食；但沒有任何與以撒的敬畏相對應之物能夠抵擋它。

KEHOT 註記

ראה גם לקו"י ואתחנן ה, א.

27 ע"פ ששת ימים תאכל מצות

那篇論述「六日你們要吃無酵餅」的 maamar，提出為何無酵餅要吃六日，並將此與第七日的「集會」相連；括號所指的正是此處。

KEHOT 註記

ראה לקו"י פ' צו יג, ב.

28 ששת ימים תאכל מצות

關於連續六日吃無酵餅的經文；其中「מצות」一詞帶有字母 ו 的拼法，別處曾依相近的思路加以討論。

דברים ט"ז:ח:16

שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מִצֹּת וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצַרְתָּ לָּהּ, אֱלֹקֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה:

Six days thou shalt eat unleavened bread; and on the seventh day shall be a solemn assembly to the L-RD thy G-d; thou shalt do no work therein.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

29 וליע" . . כי אתה אבינו

先知的禱告中，百姓對 ה' 說：「因為祢是我們的父；亞伯拉罕不認識我們，以色列也不承認我們。」 Gemara (Shabbos 89b) 將「祢是我們的父」應用於未來時代的以撒；這篇 maamar 將這句話解讀為那時顯露的以撒層次。

ישעיהו ס"ג:ט"ז:16

כִּי־אַתָּה אֲבִינוּ כִּי אֲבִרָהָם לֹא יָדָעֵנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יִכְרְנוּ אֶתָּה ה' אֲבִינוּ גִּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ:

For Thou art our Father; for Abraham knoweth us not, and Israel doth not acknowledge us; Thou, O L-RD, art our Father, Our Redeemer from everlasting is Thy name.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

שבת פ"ט בבב Shabbat 89b

KEHOT 註記

ישעי" סג, טז. ראה שבת פט, ב.

30 אברהם אברהם

以撒被綁獻時，ה' 的天使從天上呼喚：「亞伯拉罕，亞伯拉罕」，要制止他。這篇 maamar 將名字的重複解讀為亞伯拉罕引下的兩個階段：先引入流溢界（אצילות, Atzilut）的智

and bound Isaac his son, and laid him on the altar, upon the wood.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)
KEHOT 註記

בראשית כב, ט.

39

ופחד יצחק ה' לי

雅各（יעקב）說，亞伯拉罕的那一位都與他同在。

בראשית ל"א:מ"ב Genesis 31:42

לולי אלקי אבי אברהם ופחד יצחק היה לי פי עתה ריקם שלחתי את עני ואת יגיע כפי ראה אלקים ויזכר אמש:

Except the G-d of my father, the G-d of Abraham, and the Fear of Isaac, had been on my side, surely now hadst thou sent me away empty. G-d hath seen mine affliction and the labour of my hands, and gave judgment yesternight.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)
KEHOT 註記

בראשית לא, מב.

40

יעקב ה' בחור שבאבות

米德拉什稱雅各為列祖中最卓越者。

בראשית רבה ע"ו:א' Bereshit Rabbah 76:1

... שני בני אדם הבטיחן הקב"ה ונתיירא: הבחור שבאבות והבחור שבנביאים. הבחור שבאבות, זה יעקב, שנאמר (שם קלח): כי יעקב בחר לו יה. ואמר לו הקדוש ברוך הוא: והנה אנכי עמך ובסוף נתיירא, שנאמר: ויירא יעקב! הבחור שבנביאים, זה משה, שנאמר (שם קו): לולי משה בחירו. ואמר לו הקב"ה כי אהיה עמך, ולבסוף נתיירא, (במדבר כא): ויאמר ה' אל משה אל תירא אותו, אינו אומר אל תירא אותו, אלא למי שנתיירא. ר' ברכיה ור' חלבו, בשם ר' שמואל בר נחמן, משם ר' נתן: ראויים היו ישראל כלייה בימי המן, אלולי ...

"Jacob was very frightened and distressed. He divided the people who were with him, and the flocks, and the cattle, and the camels, into two camps" (Genesis 32:8). "Jacob was very frightened and distressed" – Rabbi Pinhas in the name of Rabbi Reuven: The Holy One blessed be He made a promise to two people, but they were afraid; the chosen of the patriarchs, and the chosen of the prophets. The chosen of the patriarchs – this is Jacob, as it is stated: "For the L-rd has chosen Jacob for ...

Daat Bereshit Rabbah (Public Domain) · The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

Zohar I, 119b, בח"א קיט,

Zohar II, 23a, בח"ב כג,

Zohar III, 99b, בח"ג צט,

KEHOT 註記

ב"ר עו, א. זח"א קיט, ב. קסג, ב. קעא, ב. רז, א. זח"ב כג, א. ראה זח"ג צט, ב: יצחק תושבחת' דאבהן. ע"ת שער לח (שער לאה ורחל) פ"ב. לקו"ת להאריז"ל תולדות כז, כה. לקו"ש ח"ג ע' 832 הערה 11.

41

יעקב היה בחור שבאבות

KeHOT 註釋另引《Zohar》中的一段文字，作為雅各是列祖

中最卓越者的依據。

ספר הזהר, ויצא ל"ח:שמ"ז-שנ"ט Zohar, Vayetzei 38:347-359

So Jacob, in his desire to put himself right with that grade, "set the rods", that is, he removed all the influences of severity and force symbolised by the rods, and "placed them in the gutters", to wit, those four gutters i.e. the four Hayyoth, v. Ezek. 1, 5. that stand underneath "the well, which the princes digged" (Num. 21, 18), the well which was filled from those supernal rivers and fountains; for when water comes forth out of that sacred well, these four receive the whole of it, they being ...

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

42

יעקב היה בחור שבאבות

阿里扎爾（האריז"ל）關於利亞（לאה）與拉結（רחל）的論述，是 Kehot 註釋引用來說明雅各在列祖中地位的依據。

עץ חיים ל"ח:ב' Sefer Etz Chaim 38:2

... ונחזור לענין כי זש"ה ויאהב יעקב את רחל כי היה אוהב ז"א את רחל יותר מלאה כי לזו נתן מוחין ממש ולזו הארה בעלמא ואע"פ שכפי האמת אם הכתוב מדבר בז"א הול"ל ויאהב ישראל את רחל כי ז"א הוא ישראל ואינו יעקב כנ"ל במקומו אבל הוא במה שנתבאר סבה אל משארז"ל כי יעקב הוא בחר שבאבות. והטעם הוא כי בתחלה היה יעקב בסוד יעקב הנעשה מאחורי אבא כנ"ל שהם אחוריים דאבא שהוא עליון מאד ולא די זה אלא שאח"כ ע"י מעשיו עלה עוד ונמשך לו נשמה מן ז"א ממש ...

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

43

מברית מן הקצה

《Zohar》將中間橫木應用於雅各，稱他為中線。

Zohar III, 186a, זח"ג קפו,

Zohar II, 175b, זח"ב קעה,

KEHOT 註記

זח"ג קפו, א. ראה זח"ב קעה, ב.

44

מברית מן הקצה

會幕的中間橫木從一端延伸至另一端；雅各被比作這根橫木，因為他連結了兩個極端。

שמות כ"ו:כ"ח Exodus 26:28

והגרים התיכון בתוך הקרשים מברית מן הקצה אליהם קצה:

and the middle bar in the midst of the boards, which shall pass through from end to end.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 7 段

45

כי אתה אבינו

「因為你是我們的父」這句話，在未來時代應用於以撒（יצחק）。

ישעיהו ס"ג:ט"ז Isaiah 63:16

כִּי־אַתָּה אֲבִינוּ כִּי אֲבֵרָהֶם לֹא יֵדְעֵנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יִכְרִינוּ אַתָּה ה' אֲבִינוּ גִּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֹד:

For Thou art our Father; for Abraham knoweth us not, and Israel doth not acknowledge us; Thou, O L-RD, art our

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); Constantinople, 1740 (CC-BY-NC); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Wikisource Bereshit Rabbah (CC-BY-SA); The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY); Daat Bereshit Rabbah (Public Domain); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain); Sefer Etz Chaim (Public Domain); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助（openai/gpt-6-luna-pro:batch）為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/toldos/1/

為尊崇.....而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok